

Радослав Парушев
За гълъба и гарвана

Беше гореща лятна сесия, търсех къде да уча в тишина и уединение. Сетих се за една част от сградата на Университета, която с колегите наричахме Латинския. В първи курс някои от нас бяха посещавали занятия по латински там, или поне така си мислеха. По време на студентските вълнения през зимата на 96/97 бяхме ползвали въпросния комплекс от помещения за серия от гневни тежки напивания на топло. Латинския представлява шестия етаж от централното крило на Университета. Имах предвид, че там рядко изобщо някой има занятия, повечето стаи и стълбища не се заключват и се открива чудесна гледка към по-голямата част от града.

Взех си книжките и цигарките, взех асансьорчето и тръгнах нагоре. На излизане от асансьора /той стига само до петия етаж/ видях тоалетна. Реших, че няма нищо лошо в това да запомня къде е, вместо да се разкарвам всеки път, когато имам нужда до първия етаж. Веднага след кенефа се намира входът към тясно спираловидно стълбище, цялото в капандури, гълъби и светлина. Изкачих се.

Най условно може да се приеме, че Латинския, погледнат от птичи поглед би изглеждал като трапец – четири купола, свързани с коридори. Всеки от куполите е разделен на по четири помещения. Като вървиш по коридорите /често неуместно извити/ виждаш или врати на стаи от двете си страни, или от едната страна – врати, от другата – балкони, гледащи към абсолютно еднакви вътрешни дворове, или виждаш само голи стени. Някои от коридорите и от странните им разклонения са широки по 60 см и в тях се чувстваш като Лазар. Клаустрофобия и мрак, фатална безнадеждност. Витаят тук-таме из тоя ми ти Латински.

Добре. Изкатерих се по витото стълбище, озовавайки се до полуотворен прозорец. Пред мен два коридора се пресичаха под почти прав ъгъл. Тръгнах по левия. Опитах се да отворя първата врата – заключена. Втората не беше. Влязох. Горкия Аз. Тихо уютно помещение пет на осем метра с пет реда банки и седалки и скосен таван. Седнах на последния ред, отворих една капандура над главата си, запалих цигара и блажено зачетох шеметните дебри на наказателното право: Евентуален умисъл.

След двайсет минути естествено ми се допика. Излязох от аудиторията и се смъкнах по стълбището до петия етаж. Клозетът го нямаше. Където беше преди, сега имаше стена. Нищо, казах си, да не бъдем формалисти. Ще слеза с асансьора до долу.

С кой асансьор обаче, като и него го нямаше. Където беше преди малко, сега имаше заключена врата. Дали ако я поизкъртя зад нея все

пак няма да е жадуваният асансьор? Да не бъдем формалисти. Централното стълбище поне си беше на мястото. Слизях около десет минути до първия етаж. Пред входа на мъжката тоалетна стоеше грозновато кестеняво момиче и пиеше капучино. Влязох и най-после се изпиках. Отвън пак стоеше оная и ме гледаше втренчено. Повиках асансьора, той веднага дойде и ме качи до петия етаж, спирайки точно в същото фойе, в което и първия път. До тоалетната, явно току-що появила се отново. А момичето с кафето, което ме съзерцаваше на първия етаж, стоеше във фойето, сега вече на петия и пак ме гледаше. Как се беше качила пеша за петнайсет секунди и то без да си разлее капучиното, тогава още не знаех. Кимнах ѝ, все пак бяхме вече нещо като познати и бързо свърнах в стълбището.

Този път обаче стълбището беше тъмно и прашно, с три-четири гарвана, накацали по перилата.

Влязох в моята си стая, която си беше същата, с изключение на факта, че вече имаше балкон, а изгледът беше не на Север към Слатина, както преди, а на Запад, към Александър Невски. На стената се беше появил голям разкривен надпис с черен маркер, който гласеше: АЗ ДРАСКАМ ПО СТЕНАТА С ЧЕРЕН МАРКЕР.

Книжките ми обаче, слава Богу, си бяха там. И двете ми мили томчета по Наказателно право на Република България от професор Иван Ненов, София, 1992г., с моя подпис на първа страница. О, Вие, скъпи символи на моята нормалност! Седнах и ги зачетох, опитвайки се да не мисля за нищо.

След около час отново ми се допика и със свито сърце тръгнах към тоалетната. Изследователят в мен искаше да провери к,во става. Този път си взех и книгките. Все пак струват 20 бона, а като се върнех /ако се върнех/ можеше да ги няма. Или да са вече на съвсем друга тема.

Нямаше особена разлика в сравнение с предишния път. Стълбите бяха станали два пъти повече, но за сметка на това тоалетната на петия етаж отново мистериозно липсваше, нямаше го и асансьорът. Долу на първия етаж отново ме зяпаше моята стара позайница, мисля, че този път пиеше кола. Пак тя ме очакваше горе, когато злоещата машина ме изкачи пак до току-що пръкналия се кенеф. Явно, този, който се ебаваше с мен беше включил в играта /явно много смешна според него/ не само стълбища, асансьори, клозети и аудитории, а и живи хора. Като се върнах за втори, или просто за пореден път на шестия етаж тук-там бяха изникнали необясними колонии и съвсем нови разклонения, а предишната ми стая беше почти неоткриваема. Почти, защото в един тъмен

мръсен коридор без прозорци и балкони, върху един портрет на Мигел де Сервантес забелязах следния надпис със зелен маркер: „Ако търсиш стая, изподраскана с черен маркер, завий наляво в края на тунела.“ Завих. Действително открих Вратата /този път желязна, не дървена като преди/ и зад нея беше търсеното абсурдно помещение. Лозунгът: „Аз дракам по стените с черен маркер“ ми се усмихваше като нещо познато и родно. Почувствах се толкова объркан, че дори изпитах странно налудничаво спокойствие.

Седнах на първия чин, вече имаше чинове вместо банки и се опитах да не си говоря сам, а да си подреда мислите в мълчание.

Така значи. Изключения от логиката не може да има. Затова, ако ще цял ден да ми отнеме, ще си взема лист, моливи, туш, мастило, тебешир, постели и линийки, транспортирчета и компасчета, и к,вото там още трябва и ще картографирам най-подробно целия етаж. Метър по метър, стая по стая ще начертая на милиметрова хартия всеки коридор, разклонение, стълбище, колона, прозорец или птица. После ще размножа картата в 15, не – в 50 екземпляра и ще скрия по един на петдесет места, отбелязани с червен пастел из целия етаж. През 5–6 метра. Тъй че следващия път, когато етажът вземе да ми играе номера, просто вадя картата изпод някой радиатор или шкаф и му разказвам играта.

Тъкмо да се изкикотя със зловещ победоносен смях на Злия Магьосник и отново се плеснах по челото. Хаосът си е Хаос, дори и да си татуирам картата на корема. Етажът ще се изкриви и размести както и когато си пожелае, дори и да запази някакво благоприятие докато се трепя да го описвам, веднага след като съм готов с картата, ще се промени отново. Едва ли мога да го трогна с усърдие и прилежност.

Тогава чух Гласа:

– Шестият етаж е центърът на абсолютния Безпорядък. Него го има, за да уравнисява реда в цялата останала огромна сграда. За да не се преплитат коридори и да не изчезват в нищото аудитории /понякога пълни със студенти/, Създателят е построил тази сфера от Хаос на върха на зданието. На нея се е опрял, за да изгради Порядъка. На този абсурден шести етаж се крепи подредеността в целия Университет, може би дори в целия град и в целия свят.

Гласът приличаше на моя, само че беше леко къртящ и не излизаше от мен, а от един ослепително бял гълъб, кацнал на катедрата. Птицата ме съзерцаваше с характерното за гълъбите изражение, човката ѝ не помръдваше, но Гласът определено идваше от нея.

Станах като треснат и протегнах ръка към гълъба, но той отлетя

през една капандура в тавана, която преди това не бях забелязал.

Излязох през вратата и хукнах самоцелно по един коридор. Яростно търсех дори и най-простото доказателство, че все още съм с всичкия си. Минавайки покрай един балкон, мярнах висока тъмна фигура да стои там. Излязох на балкона и видях, че става въпрос за ухилен пънкар с празен поглед, черно сако и тесни черни дънки. Човекът очевидно беше избрал усамотението на шестия етаж като удобно за необезпокоявано пушене на забранени растения. Между пръстите на едната му отпусната ръка кротко догаряше един доста дебел джоинт. Погледнах го в очите и разбрах, че не може да отговори на въпросите ми. Нима е възможно гълъбите да говорят? Къде изчезват доста големи архитектурни елементи като стълбища, балкони, как изникват нови колони и прозорци? Нямаше смисъл. Измерението, в което пънкарът беше в момента беше вероятно по-объркано и от самия шести етаж.

Тръгнах напосоки из коридорите. Това, което гълъбът ми беше казал, не можеше да бъде вярно. Не вярвах в противоположностите и не приемах съществуването на абсолютен Хаос, противопоставим на Ред, както не вярвах, че има Добро и Зло, Рай и Ад, Мрак и Светлина. Черното е просто максимално тъмно Бяло, не обратното на Бялото.

Гълъбът явно е бил заблуден, повлиян от елементарната дуалистична философия, изповядвана от по-голямата част от човечеството. Тогава как се обясняваше подлия ребус на шестия етаж?

Сетих се за Критския Лабиринт, за Тезей, нишката на Ариадна. Почнах да се хилия доста нездравно и почти с облекчение очаквах зад по-редния тъмен ъгъл да налетя на гадния Минотавър и по възможност да си изкарам на него пристъпа на невроза.

Зад ъгъла обаче имаше тъмно стълбище, факт, който предвид описаната ситуация нито бях длъжен, нито можех да предвидя и аз се свлякох надолу по мръсните стръмни стъпала.

Още на първия завой щях да си тресна главата в отсрещната стена ако не се бях заловил с отчаяно дръзновение за металната решетка на парапета. Стиснах здраво решетката и се изправих. Бях се изтърколил почти през глава десетина стъпала, твърди като камъка, от който бяха направени. Още не бях пуснал желязото, когато нещо изпърха в прашния мрак и кацна на китката на дясната ми ръка. Беше гарван. Отново чух глас, този път определено си беше моят, самият аз говорех на глас, гарванът просто си стоеше и ме слушаше.

– Няма раздвоение. Смъртта не е обратното на живота, скръбта не е обратното на радостта, творението не е противопоставимо на

разрушението. Хаосът е част от Абсолютния порядък на Вселената, Хаосът е просто неорганизиран Ред, както Редът е само организиран Хаос.

Ако искаш да идеш долу, просто слизай, ако целта ти е да идеш горе, просто се качвай, въпреки че всичко и ЕДНО и „долу“ не е обратното на „горе“.

Гарванът кимна одобрително и каза:

– Сградата си е такава. Светът си е просто такъв. Няма от какво да се плашиш. Нормалността не се измерва с метри и килограми.

– И все пак – попитах аз – сградата е строена към началото на века от някакъв австрийски архитект, не от самия Създател на Вселената, нали?

– Без Него не е станало нищо от това, което е станало. – каза птицата, след което изграчи бодро и отлетя.

– Изкачих се обратно на шестия етаж. Поизтупах от праха и паяжините единственото си сако. Без колебание направих ляв завой, след това десен и пак два пъти ляв. Намерих своя пънкар. Той си стоеше все така усмихнат и спокоен, както си го спомнях. Залязващото слънце хвърляше огнени отблясъци върху пожълтелите му зъби. Изгряващата луна се отразяваше в огромните му зеници.

– Става късно, – казах му. – Охраната на Университета по това време заключва цялото централно крило и е добре да си вървим, ако не искаме на останем тук до сутринта. Тъй че тръгвай след мен. Знам пътя надолу.

– Ама, аз драскам с черен маркер по стените ... – отвърна ми леко смутен той.

– Нищо. Хората вършат къде-къде по тъпи неща. Тръгвай!

Тръгнахме надолу. По-точно – към изхода.

КРАЙ

© Радослав Парушев

Източник: <http://sfbg.us>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/706>]